

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre. 3 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A hivatalnok hadsereg.

Nem a sine-curásokat értem, sem az inkompatibilisokat, sem a közigazgatási tevékenykedőket. — Ezek számozatlan fiakkerben járnak és pezsgőt isznak s más nem is igen látja őket, mint a főváros legelegánsabb mulató-helyei. De értem nemzeti hagsereg alatt a küzködő és dolgozó hivatalnok-sereget.

Hát ott vannak a hivatalok igavonói, a napdíjasok. Hány kap közülök 80 krajczárt s dolgozik reggeltől estig. Elő-tanulmányt kívánnak tőle, tisztességes ruhában kell járni s étkezni se mehet a laczikonyhákra, nejét, gyermekeit sem foghatja napszámba, hogy keressenek neki, sőt gyermekeit neveltetnie kell.

Ezek mégsem sztrájkolnak. Nézzük a vasutasokat és póstásokat. Csupa intelligens emberek. Éjjeli szolgálattal, idegölő robottal vannak megverve. Egészségükkel, életükkel játszanak, felelőségük óriási.

Egyik hivatalt a magyar állam monogramma, másikat a magyar czimer ékesíti. Szét vannak szórva a nemzetiségek közé, hol néha egyedül képviselik a magyarságot és még rendes hivatalnokoknak se tekintik őket, fizetésük pedig nyomoruságos és haladásuk — különösen kezdetben — teljesen a felsőbbség önkényétől függ. Sehol jobban nem érvényesül a protekció vagy ellenszenv, mint e két brassz alkalmazottjainál.

Ott vannak a kisebb bírósági, pénzügyi tisztviselők. Szinte bámul az ember, hogy miképpen lehet oly kevésből megélni, mint ahogy ezeknek sikerül, pedig ezeknek gyermekeiből kerül ki a jövő középosztály.

Mind ezideig az egyes hivatalok próbálkozása helyzetük javítására nézve, óriási kudarcot vallott.

Most végre komoly alakban jön a híre, hogy a pénzügy-miniszter elkészítette a tisztviselők fizetésének javításáról szóló intéz-

kedő törvényjavaslatot és állítólag már szeptember hónapban a képviselőház elé is fogja terjeszteni javaslatát.

Hétszáz forint volna lakbér nélkül a legalsó kezdet, lakbérrel tehát nyolcz—kilencszáz frt. Ennél kevesebbre nem is szabad gondolni.

Nem merném ajánlani, hogy már előre kontózzanak a hivatalnokok e fizetésrendezésre, de valóban el kell jönnie, mert jelenleg a hivatalnoki kar az önálló magyar hadsereg s ennek se szabad rongyos hadseregeknek lenni.

Ez volna az a pénzügy-miniszteri javaslat, melyet mindenki örömmel fogadna.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Pavlovics-botrány a képviselőházban.

Távirati tudósítás.

Pavlovics a Házban van! Ez a hír futott tüstént végig úgy tíz óra tájban a

Szimpike kisasszony.

Irtá: **Pintér Pál.**

Tulajdonképen Erzsikének hívták az ismerősök és az asszonyok; de a társaság, a fiatalok kompániaja — ősi szokás szerint — álnevet adott neki, s ha feltűnt a sétányon kislányos alakja, a drótnélküli telegráf szaladt az egyik saroktól a másikig: itt van Szimpika! Megjelenése élénkséget keltett az egész táborban, ő pedig boldogan emelgette lábcskáit s szórta pillantásait mindenfelé. S a merre ment, a hol járt, mosolygott, kaczagott minden...

Szerelmes nem volt igazán; leánytársaságba keveset járt, asszonyok közt nehezen tanulhatta meg; ott csak a pillantás tűzére tanították meg; az asszonyszerelm csak titkos és ő csak a szépség néma holdatát látta a vágyó pillantásokból. Ha néha-néha hosszabban nézett egy fiu sze-

mébe, jött a másik, kitörülte az első emléket s Szimpika állhatatos maradt.

A fiu gyermeklelkű, szelid volt, ki miadennek tudott örülni. A leányszemeket sorra vizsgálgatta s duskázkodott bennük; asszonyokhoz félve közeledett, de ismerte a leánylélek minden csínját-bíját s finoman tudott velük bánni. Nem volt szép, de a határozott fellépés s az okos beszéd kedvelté tették a fiatal leánykörökben.

Régóta ismerték már egymást, s a helyzet poétikussá tette az első találkozást is. A fiu a tavasztól hajtva virrasztott a fásorban, a leány jaurról jött, tán ősmerték is látásból egymást. A fiu mohó pillantása végig égette az üde leányarcot, a leány édes gyönyört érzett a diadalon, tüzesen vágott vissza s midőn elhaladtak egymás mellett, sűrűn kezdett visszapillantgatni; megfogta vele a fiut a bolondos gyereket, a ki dobogó szívét nehezen tudta lecsiti-

tani s lassan sompolygott a társaság után, míg az a kapuban eltűnt, a hol a leány csengő kaczagás közt hatalmas oldalpillantással kötötte magához szorosabbra a fiu már szerelmes szívét.

Aztán sűrűbbek lettek a találkozások, bizalmas barátok és barátok kísérték figyelemmel a pár sorsát. Ők boldogan engedték fejlődni szerelmüket; a fiu imádtá a leányt, ennek jól esett az epedő nézés s a fiu csendes viselkedése; a pillantások özöne mind forróbb lett, a tavasz elősegítette a fejlődést, hisz gyermek volt mind a kettő, s a tavasz az ifjuság ideje. Sőhajok repültek a levegőbe s az ismeretlen vonzalom mind szorosabbra fűződött. Édes volt a leány első szerelme, a félték pillantások a mama mögül; az átvirrasztott ábrándos éjszakák. A fiu pedig örült a diadalnak s elragadtatta magát a hévtől s végre...

Megismerkedtek. Lázban égve, táncz

Darvas Testvérek

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, Főtér, Hungária-kávész ház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

folysókön, a hol ma különben is szokatlan élnkség volt.

A miniszteri szoba előtt öt küldöttség is várta Széll Kálmán kormányelnököt.

Mindenki azt találgatta, hogyan fog védekezni Pavlovics Lyubomir.

Dániel elnök mindjárt az ülés megnyitása után jelentette, hogy Pavlovics Lyubomir személyes kérdésben kíván felszólalni.

Pavlovics Lyubomirt csendben hallgatták. Csak itt ott szakították felbe néhány zajos közbeszólással. Röviden kijelentette, hogy a „Budapesti Napló“-ban megjelent és személyét sértő czikk minden szava valótlanúságot tartalmaz. Becsületszavára mondta, hogy az életben senkit soha sem szóval, sem tettel nem bántalmazott a magyar himnusz vagy szózat énekléséért. Egyáltalában a dologról mit sem tud. Őt alaptalanul vádolják.

A bírói vizsgálat majd ki fogja deríteni, hogy neki ebben a dologban egyáltalában nincs része. Függeszse fel a Ház az ő mentelmi jogait, bizik a magyar igazságszolgáltatásban. Ismétli, hogy rosszakaratu állítás az, mintha gyermekeket bántalmazott volna.

Vészi: De ugy történt. (Nagy zaj.)

Pavlovics: Én a dologban ártatlan vagyok és ismétlem, a nekem tulajdonított dologról mit se tudok. (Zajos ellentmondás a Kossuth-párton.)

Most Vészi József állott fel és több levelet és okmányt olvasott fel, a melyekkel bebizonyította, hogy a dolog ugy történt, mint a hogy ő azt lapjában megírta.

Buzáth: Ki bizta meg Vészit a vizsgálatnál?

Vészi: A hazafiságom. Addig is, míg a bírói vizsgálat az általam felhozottakat beigazolja, utálatomnak adok kifejezést Pavlovics ur eljárása fölött.

Most Pavlovics Lyubomir akart beszélni, de a Ház nagy többsége s különösen a Kossuth-párt, „ki vele“ kiáltásokkal nem engedte szóhoz jutni. Erre Pavlovics szótlanul leült.

Nagy Mihály mindenben megerősíti Vészi állításait és kijelenti, hogy véleménye szerint Pavlovics nem ülhet többé a Házban. (Zajos helyeslés minden párton.)

Rátkay László szemére veti a kormánynak, hogy a dologhoz nem szól hozzá. A magyar nemzet joggal elvárhatja a kor-

tüzében fogták először meg egymás kezét s a leány édes bizalmassággal simult a fiu dobogó kebléhez s hallgatta a reszkető hangot, a nagy szavakat. Nem vallottak még neki szerelmet soha, de érezte, hogy a csendes odaadás, a leghatalmasabb válasz arra. S midőn a táncz zürzavarában homlokára tapadt a fiu égő ajka, mennyei boldogságot érzett s a táncz végével két boldog, megértett lélek ment haza, tovább szőni álmait...

S a vége! A Jancsik és Juliskák tragédiája, a férfi örök hűtlensége, mely mint a forró nyárra az ősz, a dermedtő tél, ugy lohasztja le folytonosan az érzést, a szerelmet. S mire a hó beköszöntött, Szimpiké kisasszonynak szivecskéje már gyógyulófélben volt s egy tapasztalattal gazdagabb.

A következő tavasz pedig ujra kicsalta Szimpikét a sétányra; ujra repültek a sutogó szavak, a tábor ujra mozgolódott jöttére és ő boldogan szórta pillantásait mindenfelé. S a merre ment, a hol járt, mosolygott, kaczagott minden...

mánytól, hogy állást foglaljon a kérdéssel szemben.

Széll Kálmán: A mig a felhozott tények konstatálva nincsenek, hivatalosan nem lehet a dologba avatkozni. A vizsgálat megindult és ha a tények beigazoltattak, az ügyesség kérni fogja Pavlovics kiadását a Háztól. Rátkay vádját, mintha a kormány lanyha volna ebben az ügyben, visszautasítja.

Olay Lajos: Pavlovics meggyalázta a magyar képviselőházat. Ilyen Pavlovicsokat és Lurtzokat nem lehet megtűrni a Házban. Ezeket a hazaárulókat ki kell innen űzni. (Helyeslés a Kossuth-párton.)

Széll Kálmán mérsékletre inti a Házat. Azt hiszi, hogy Olay elvetette a sulykot. Olay precedensre hivatkozik és statáriális eljárást kíván. A mentelmi jogot respektálni kell. In flagranti sérelemről nincs szó, a dologt először hivatalosan, bíróilag kell konstatálni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Pavlovics most ismét beszélni akar, de a nagy zaj miatt peczekig nem tud szóhoz jutni.

Az elnök végre valahogyan csendet csinál és Pavlovics röviden azt mondja, hogy ha a felhozott tények rábizonyulának, ő lefog mondani mandátumáról. De ismétli, hogy minden valótlanúság, a mit itt ellene felhoztak.

Vészi: Ki kell pofozni az ilyen hazaárulókat. (Nagy zaj.)

Rátkay: Most mondjon le.

Bakonyi: Hinaus! ki vele!

Krasznay Ferencz indítványozza az ügynek napirendre tűzését és egy parlamenti vizsgáló-bizottság kiküldését. (Helyeslés a Kossuth-párton.)

Dániel Gábor elnök kijelenti, hogy napirend előtti felszólalás lévén, határozathozatalnak a házszabályok értelmében nincs helye.

Ezután áttértek a napirendre. A képviselők nagy része kivonult a folyosóra. Pavlovics néhány percig még a teremben maradt, azután távozott a Házból.

A napirendre több vicinális vasut és a népfelkelés lefegyverzéséről szóló javaslat van kitűzve.

A pápai-bánhidai vasutat vita nélküli megszavazták. A sziszek-caprag-urgiumosti vicinális költségeit Pichler Győző magasnak tartja. A jelentést nem fogadja el.

Láng miniszter és Dobieczyki előadó felvilágosítása és Pichler helyreigazítása után a jelentést elfogadták.

Ezután Kossuth a következő interpellációt intézte Széll Kálmán miniszterelnökhöz:

A legfontosabb nemzetközi kereskedelmi szerződések 1903. évi végén lejárnak és a szerződésekben egy évi felmondási idő van kikötve s az 1899. XXX. és az 1878. XX. t. cz. szerint Ausztria hat hónappal előbb értesítendő arról, hogy Magyarország az említett szerződések felmondani szándékozik.

Ezek előre bocsájtásával, kérdem a t. miniszterelnök urtól, hogy gyakorolta-e az ország a törvény rendelkezéseit, és ha nem, szándékozik-e a miniszterelnök ur június 30-dikáig eleget tenni a törvény rendelkezéseinek.

Széll Kálmán miniszterelnök válaszolja, hogy nem volna helyes a külfölddel kötendő szerződésekben praeokkupáló állást foglalni.

Fáy András: Nem mond semmit.

Széll: Nem érti a képviselő ur, mit mondok. Ne tessék így itélni.

Fáy: Én tudom, miről van szó.

Széll: Azt se tudja, Kossuth mit kérdezett.

Fáy: Jogom van megjegyzéseket tenni. Ön is közbeszólogat.

Széll: Olyanokat, miut a milyeneket én szokok közbe, mindig lehet tenni. Rátérve Kossuth interpellációjára, feleli, hogy minden jogot, a mit a törvény nekünk biztosít, fentartunk és gyakorolni fogjuk.

Kossuth és a szélsőbal ezt a választ nem tartották kielégítőnek, de Széll ujra hangsúlyozta, hogy igenis ebben benne van az is, hogy annak idején felmondjuk e szerződések s ezt tudomására adjuk az illető kormányoknak.

Fáy István személyes felszólalása után a választ tudomásul vették.

A Fazekas-émlék helye.

— Ellenvélemény. —

Debreczen, június 18.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

B. lapjának vasárnapi számában érdekes levelet közöl M. G. mérnök ur tollából. Igen tetszetős argumentálás után azt ajánlja a cikkíró ur, hogy Fazekas Mihály emlékének a vasuti állomás előtt a Petőfi téren állítsák fel.

Mondom, a t. cikkíró ur argumentumai tetszetősek s ép azért ragadok sietve tollat, hogy idejében közöljem e felvilágosító sorokat, mert veszedelmes volna, ha a mérnök ur ügyesen felépített oktejtése hiveket találna a városban.

Szerény nézetem szerint ugyan is gondolni sem szabad arra, hogy a Fazekas emlékalap máshová kerüljön, mint ahová eredetileg tervezte a főiskolai ifjuság, másuvá, mint a temetőbe.

A mozgalom, a mit méltóztatik emlékezni rá, nem tisztán Fazekas emlékének dicsőítésére irányult, hanem egyenesen ugy jelöltük meg a czélt, hogy Fazekas sírját akarjuk *síremlékekkel* megjelölni. Akkoriban nem egyszer mondtuk el hírlapi cikkben, beszédben, hogy a főiskolai ifjuságnak egy több, mint hetven éves mulasztást kell helyreállítani. Mert annyi ideje nyugszik elhagyott sírágyban a *Ludas Matyi* halhatatlan szerzője.

Mindenesetre beillenék ez irodalomtörténeti kuriózumnak. Mert arra már volt eset, hogy a poeta *feje alul* kirántotta a végrehajto az utolsó párnát, de az, hogy a *feje fölül* vegyék el a fejfáját: a sírkövét, hogy egy gazdag várost szépsítsenek vele, ez egyenesen példátlan volna.

Mert azt tessék meggondolni, hogy az eddig begyűlt pénz, ha hozzá vesszük azt, a mi még befolyhat, ha hozzá vesszük a Tudományos Akadémia várt segítségét, elegendő lehet a temetőbe való egyszerű, nemes síremléknek, de oda, a nagyforgalmi tέρre, a népkert kellő közepébe, *szobornak* nevenségesen kevés. A kevésnél is kevesebb. Semmi.

Azután meg nincs is szükség rá, hogy a Petőfi-téren kő dicsérje Fazekas emlékének. Hiszen a költő kultuza nem abban áll, hogy lépten-nyomon a nevét emlegessük és itt is ott is egy-egy kődarabot potyogtasunk el az ő nagyobb dicsőségére. Fazekasnak pedig már van a városban, nem is messze a Petőfi-tértől, szép emléke: Tóth András domborműve az Iparbank udvarfalán. Minek szaporitanánk hát egy tökéletlen szobrocskával, mikor annak az árán síremléke állhat kiinn a temetőben.

Igenis, a Kossuth-utcai ref. temetőben, a hol hű barátja és munkatársa, Diószegi tiszteletes, meg szive első szerelme, Diószegi Erzsike között alusza örök álmát a költő, ott van a helye a Fazekas emlékének. Adja az Isten és járuljon hozzá a debreczeni kö-

zönség bőkezűsége,* hogy mennél előbb ott álljon!

Debreczen, 1902 június 16.

A t. Szerkesztő Urnak hive és szolgája
Balkányi Kálmán.

* A legkisebb adományt is köszönettel fogadjunk. Tessék a főiskolai szóniori hivatalba küldeni.
B. K.

VIDÉK.

Szathmár veszedelme.

Ezer ember gátat tölt.

— Távirati tudósítás. —

Szathmárról táviratilag jelentik nekünk: Szathmár városát három nap óta állandóan veszélylyel fenyegeti az esőzések következtében kiáradt Szamos folyó. Szathmár határában, a hol a Szamos vízállása 5 méter, már árvízveszélyes jelleget ölt. Folyó hó 13-ika óta a víz magassága 5 méteren felül van. A jelenlegi vízállás 5.78 cm.

A víz nyomása oly erős, hogy három helyen szivárog a töltés és pedig a város alatt a jobb parton, a minek következtében **három utcában a közlekedés a víz miatt megakadt.** A rések betömésén éjjel nappal katonák dolgoznak. A Szamos bal partján fekvő községek roppant kárt szenvednek; **a rétek és az összes vetések víz alatt állanak.**

Közvetlen Szathmár határa, a Szamos bal partján, víz alatt áll és itt is tönkre mentek az összes vetések. A város alatt **a part mentén végig ezer meg ezer ember dolgozik az ár megfékezésén,** míg a rendet a katonaság tartja fenn. Most látszik csak, mily szükség volt a Szathmár városa által újabb időben épített, kőből készült körtöltésre; ha ez nincs, ma az egész város víz alatt állana. Délután 4 órakor konstatálható, hogy a vízállás emelkedik.

§ **Testvérgyilkosság.** Borzalmas gyilkossági eset tartja izgalomban Pusztaszent-Mihály község lakosságát. A gyilkosságra az áldozat testvére és felesége szövetkezett. Ezek — mint nekünk írják — régebb idő óta haragban éltek Finta Antallal valami örökségi ügy miatt. A múlt héten Finta Antal befogatta testvéreinek Finta Györgynek a lovait, mivel azok legelés közben az ő földjére tértek át s a befogott lovak még vasárnap is a községhez tartottak. Vasárnap délután Finta Antal véletlenül a testvére háza előtt haladt el. Finta György ezt észrevette s egy doronggal kirohant a testvére után, a kit hátulról megütött. Erre aztán a két testvér között dulakodás támadt, a mikor Finta Györgyné egy baltával rohant ki az utcára férje védelmére s a már akkor felülkerekedő Finta Antalnak néhány csapást mért a fejére, a mitől az megszedülve elbukott. Ekkor Finta György ragadta meg a baltát s addig verte a testvérét agyba-főbe, míg az szétzuzott fejjel kilehelte a lelkét. Az utcán sok bámulója volt az esetnek, a kik csak akkor mertek a véres holttesthez közeledni, a mikor a gyilkos házaspár már eltávozott onnan. Finta Györgyöt és feleségét a csendőrség letartóztatta.

Halál a börtönben. Rejtélyes eset történt vasárnap éjjel Remete községben Papp Simon odaváló lakos — mint nekünk írják — nem valami boldog életet élt a feleségével, a ki a férj háta mögött és távolléte idején szerelmi kalandokat folytatott. Vasárnap este is, a mint Papp Simon hazament, feleségét az istállóban lepte meg Druzda György odaváló legénynyel. Papp a szerelmesekre zárta az ajtót s azután átszólt a szomszédban lakó testvérehez Papp Ambrushoz, a kit segítségül hívott. A két testvér azután berontott az istállóba s dorongokkal felfegyverkezve neki rontottak a szerelmeseknek. Druzdának véres fejjel ugyan, de sikerült elmenekülnie, a két testvér azonban üldözőbe vette és már be akartak rontani az öreg Druzda házába, a mikor a csendőrség közbe lépett és a két vérengző testvért, a kik ittasok is voltak, bekisérték a községhez, hol a községi fogdába helyezték el őket. Papp Simoné, a kit az istállóban szintén véresre vertek, a szomszédok segítségével kívánszorgott, de mire az orvos megérkezett, meghalt. Tegnap reggel a csendőrök kiakarták a két Papp testvért bocsátani a börtönből, hogy kihallgassák őket. — Legnagyobb meglepetésükre azonban mind a kettőt felakasztva találták a börtönablak vasrácsára. A megejtett vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a két testvért a börtönben megfojtották és csak azután akasztották fel őket, de hogy ki a gyilkos, eddig még nem sikerült kipuhatolni. Gyanúsítják Pappné testvéreit is és a Druzda-testvéreket is, a kik közül az egyik járt is azon éjjel a községhez s valószínűleg ez szerezte meg a börtönkulcsot. A nyomozást folytatják s az esetet táviratilag jelentették az ügyészségnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Mérgezéssel vádolt hajdu.

Esküdszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 17.

Szabó Imre bűnyűgyében tegnap véget ért az esküdszéki tárgyalás. A tanukihallgatások, az országos bírósági vegyész s az orvosszakértő véleménye nem nyújthattak semmi abszolút bizonyítékot arra nézve, hogy Szabó Imre csakugyan bűnös lett volna felesége mérgezésében. Kiss Zsuzsánna volt az egyetlen tanu, a ki súlyosan terhelőleg vallott Szabó Imre ellen, de ő ellenséges viszonyban volt a vádlottal, s így vallomását nem lehetett figyelembe venni.

Az esküdtbíráknak mi szerep sem jutott. A közvád képviselője belátta, hogy nincs mire támaszkodnia vádbeszédében, ezért nem élt jogával. Elejtette a vádat, s ezzel óriási követ vett le egy sórat szenvedett házaspár szívéről. Ha

bűnös volt Szabó Imre, amit ma már emberi törvények szerint róla elmondani nem szabad, akkor is megszenvedett hosszú vizsgálati fogsága alatt mindenért. Az asszony pedig, kit vak féltékenysége kergetett a végzetes lépésre, ezerszer megbánta szörnyű cselekedetét. Sokáig, hosszú időig, példa és tanúság lesz ez az eset mindazoknak, kik apró családi jelenetekből, vagy pusztá pletykából viharnak támasztanak könnyeimű elhatározásukkal.

Az esküdszék második napi tárgyalásáról az alábbi részletes tudósítás ad számot:

Dr. Szüts Miklós elnök kevéssel kilencz óra után nyitotta meg az ülést.

A felolvasások megkezdése előtt még egyszer kérdést intézett elnök Szabó Imréhez, hogy vajjon felismerné-e azt az üveget, melyből annak idején az orvosot töltötte beteg feleségének. Egyik üveg tartalmáról tegnap azt állította Szentpály Béni orvos, hogy abban kevés *creolin* is van, a mely pedig *haláltokozó mérég*. Szabó Imre az üvegekre nem emlékszik határozottan, de a többieket sem tudja egymástól megkülönböztetni.

Kiss Zsuzsánna vallomása.

Kiss Zsuzsánna nem jelenhetett meg az esküdszéki tárgyaláson. Vallomását, melyet a rendőrségnél tett, Budaházy Zoltán bíró olvasta fel. Tanuvallomásában ugyanolyan tényállást ad elő, mint a vádirat. Kiegészíti ezt azzal, hogy látta Szabóné nyakán a karmolásokat és látta Szabó Imrét, a mikor ott seperte felesége hányadékát a kanális mellett.

Szabó Imre azt állítja, hogy bosszu műve ez az egész vallomás, hosszú ideig ellenségeskedésben voltak egymással s így nem fogadja el Kiss Zsuzsánna vallomását.

A felolvasások hosszú sorozata következett ezután. Látélelet, háziszemle, jegyzőkönyvek olvastattak fel mintegy félórán keresztül. Az üvegek rendezésének egész tudományát kimerítették, míg különbséget lehetett tenni a bűnjelként becsatolt üvegek között.

Az orvosi látéleletek.

Az orvosi látéleletet a vizsgálóbírószág vétette fel a törvényszéki orvossal a kórházban. — A nyak baloldalán karczó-lási sebek látszanak. A jobb szemöldökkel párhuzamoson egy centiméternyi sötétvörös folytonosság hiány. A jobb könyök és a térdkalácsok csucsán zöldes foltok voltak láthatók. A nyálkahártya alatt nagy sötétvörös színű fekély, mely óriási fájdalmat okoz. A lenyelt tej nagyrészt kihányta a vádlott, ki nagy fájdalomról panaszkodik. A közérzet rossz, érverése 104. Ezenkívül a mellen és hátán is több folytonossági hiány, vagy folt látható.

A kórház igazgatója, dr. Ujfalussy József is vett fel látéleletet. Habos nyálát köpött a beteg, kinek több helyen vannak sérülései. Ezekről azonban maga Szabóné úgy nyilatkozott, hogy azokat mától még három nappal előbb szenvedte, mikor az első összekocczanás volt közöttük. A nyelven számos tüszúrúhoz hasonló pattanások, a gégefőnél fekélyszerű foltok és folytonosság hiányok.

Ugyancsak Ujfalussy orvos később is felvett egy látéleletet. Ebben semmi új dolog nincsen.

Dr. Felletár Emil, országos bírósági vegyész megkereste a debreczeni vizsgálóbírószágot, adjon véleményt arra nézve, hogy volt-e az üvegek valamelyikében mérég s ha

igen, melyekben? A legtöbb üvegben ártalmatlan folyadékok voltak. XI. számú üvegben, melyet eltörve találtak az udvaron, szódás és chórvegyületek voltak, föltétlenül maró hatásúak. A. C. jelzésű üvegben brómvegyület, a D. jelzésűben almasav, az E. jelzésű üvegben kevés creolin van. A vélemény szerint csak két üvegben volt szódátartalom, de ez csekélysege miatt alig figyelembevehető.

A törvényszéki orvos véleménye.

Dr. Isoó János törvényszéki orvos terjesztette elő szakértői véleményét. Háromféle jellegűek a sérülések: karmolások, ütések és mérgehatások. Ezeket feltétlenül igazolják a régebben felvett látéletek is. A bőrlehorzsolások között legnagyobb szerű az arcon levő bőrlesurlódás, mely hat négy-szög centiméternyi terjedésű volt. Az ütések vagy ütődések helyén vörös, kék és zöldes foltok voltak láthatók. A mérgehatás a nyelv közepén meg a torokban észlelt kimart részeken és fekélyekben nyilvánult. Teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a fekélyeket mérge bevétele okozta.

Ezzel be is lön fejezve a bizonyító eljárás s mivel a kiegészítés tekintetében sem történt indítványtétel, áttért az esküdtbíró-ság az érdemleges bizonyításra.

Az ügyész elejti a vádat.

Öt percnyi szünet után elnök felszólította Bálint Zsigmond ügyészt, hogy a vádhatóság képviselőjében tegye meg érdemleges indítványát. Nagy érdeklődéssel várta mindenki, fog-e élni kérdés feltevési jogával az ügyész, vagy pedig elejti-e a vádat? Szegény Szabó Imre mereven hámult az ügyészre, a tragédia okozója pedig, az aszszony szorongva ült a nézőközönség soraiban. Csak az apró kis ember, a Szabóék csöpp leánykájára gögicsélt most is vidáman, mintha biztatni akarta volna szüleit. Hatalmas jelenet volt ez!

Siri csöndben kezdett beszélni az ügyész: — Minthogy az új bűnvádi perrendtartás világosan eirendeli, hogy úgy a vád, mint az esküdtbírák ítélete csakis a főtárgyalás során felmerült bizonyítékokon alpiulhat; s miután ilyen bizonyítékok, melyeknek alapján a vádlott bűnössége kétségtelen vagy bebizonyítható volna, fel nem merültek s végül miután a vádlott feleségének, Sigér Dánielnek és Roncsik Lajos főszámvivők tanuvallomásai elfogadhatóság tekintetében messze felülmúlják a Kiss Zsuzsánáét . . .

Itt már szabadon lélegzett fel mindenki. Csak a vádlott, meg a felesége ültek szomorúan tovább is. Szempillantásokkal megértették azután a házaspárral, hogy nincs már semmi baj. Csak egy sóhaj, a megkönnyebbülés sóhaja szállott el mindkettőjük ajkáról. Az ügyész folytatta:

. . . ezek miatt kérdés feltevési jogomtól elallok s bizonyítékok hiánya miatt kérem az eljárás teljes megszüntetését.

Szabó Imrénének meg a feleségének összevillant a szeme. Csak egy pillanatra, csak egy pillanásban akadt össze ez a két sokat szenvedett lélek. De benne volt ebben a pillanásban minden: az, hogy szerettek, hogy mindent tudok, hogy megbocsátok. A gyerek meg elkezdett sírni. Ezen aztán nevetett mindenki.

Az a körülmény, hogy az ügyész ellállván szólási jogától, az eljárás megszüntetését kérte, a *felmentő ítélet teljes hatályát magában foglalja*. Tehát Szabó Imrét az esküdtbíró-ság végleg felmentette a gyilkosság kísérletének vádjáról.

Mi előre megirtuk, hogy így fog végződni e szenzációs ügy.

§ Megszűnt osód. A debreczeni kir. törvényszék, mint csődbíró-ság közbíró teszi, hogy a Klein Jakab debreczeni kereskedő ellen nem rég emelt csődöt megszünteti. A csődöt ez évben nyitotta meg a csődbíró-ság Klein Jakabnak saját kérelmére, s most a csődhitelzők beleegyezése folytán szüntette be azt.

ÚJDONSÁGOK.

Öngyilkosság anyagi zavar miatt.

Idegenbe jött meghalni.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 18.

Kemény János Erzsébet-utcza vendéglőjében tegnap délelőtt halantékon lőtte magát egy huszonhárom éves fiatal ember és azonnal meghalt.

A tegnapielőtti szomorú tragédiának nagyon szomorú visszhangja ez az eset és különösen érdekes benne az, hogy azzal némi összefüggésben is áll. Az öngyilkos Kail Géza huszonhárom éves fogyasztási adóisztvisele. Nehány nappal ezelőtt jöhetett csak Debreczenbe. Két nap óta Kemény János vendéglőjében lakott, ide hozatta ruhaneműit is. Valami buskomorság borongott az arcán, de egyébként nem volt gyanús viselkedése.

Vasárnap délelőtt Fülöp András rendőrbiztos tért be Kemény János vendéglőjébe. A véletlen összehozta Kail Gézával. Elpanaszolták egymásnak különös sorsukat, szerencsétlen anyagi viszonyaikat — aztán úgy délfelé elváltak. Tegnap reggel, mikor az újságok hosszú tudósításban adtak hírt Fülöp öngyilkosságáról, Kail Géza bement az étteremben foglalatostkodó vendéglőshöz.

— Kemény ur — szólította meg, nem az a rendőrbiztos lett öngyilkos, a kivel tegnap beszélgettem?

— De bizony az, válaszolta Kemény János.

— Sajnálom szegény embert — ennyi volt a válasza.

Aztán bement szobájába, betette az ajtót és egy fél óra múlva halantékon lőtte magát. Mire Keményék a lövés zajára szobájába értek, már halott volt.

A rendőrség emberei a hullát azonnal kiszállították a kórházba. Szócs Lajos rendőrbiztos pedig átvizsgálta az öngyilkos hátrahagyott irományait. Ezekből kiderült, hogy Kail Géza június 10-ig az ungmegyei deregnyői fogyasztási szövetkezet tisztségviselője volt. Állását valami szabálytalanság miatt kellett elhagyni. Valószínűleg ez az oka öngyilkosságának is. Az öngyilkos a rendőrséghez a következő levelet intézte:

Tek. Kapitány ur! Utolsó óhajom, hogy föl ne boncsoljanak és ha életben maradnék, akkor kérem engemet Deregnyőre szállítani.

Menyasszonyától Biszterszki Rózától, a ki szintén Deregnyőn lakik, szintén pár sorban vett bucsut.

„Isten veled imádott menyasszonyom — írja, légy boldog — ölel Géza.“

Levelet hagyott hátra özvegy Kail Ferenczné címére, a ki valószínűleg az édes anyja és Tudja Mihály lelkész címére. Az egyik Radvánzra, a másik Deregnyőre van címezve. A rendőrség valamennyit kézbesíteni fogja, egyszerűsmind táviratokat is küldött az illető helyekre.

A szerencsétlen véget ért ifjut, ha rokoni, vagy szülei részéről intézkedés nem történik, holnap temetik el a kórházból.

Miért nem sikerült a kereskedők adóarányosítása?

A könyv és terménykereskedők sorsa.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 17.

Már egy ízben megemlékeztünk arról, hogy a Kereskedő Társulat fiaskót vallott adóarányosítási kísérletével. Nem teljesen ugyan, de ez a körülmény, hogy több szakosztály bele sem ment az adók arányosításába, elég a tenni állítás támogatására. A következőkben igyekeztünk megokolni a kudarc okát.

A kereskedőkre nézve tudvalevőleg nem kötelező a társulás, míg az iparosok kötelesek tagjai lenni az ipartestületnek.

A kereskedelmi törvények e hiányos rendelkezése aztán meghozta a maga elmaradhatatlan következményét: a kereskedők nem társultak érdekeik megóvása céljából. A debreczeni Kereskedő Társulat nem számíthatja tagjai közé a debreczeni kereskedőknek felét sem. Már most, hogy hajthatson végre ez a társulat olyan hatalmas munkálatot, melynél a kereskedők összesége van érdekelve és jogköre azoknak felére sem terjed ki?

Ez az egyik. A másik az, hogy öt napi idő állott mindössze a Társulat rendelkezésére, a mely idő alatt pedig szinte képtelenség lefolytatni ily óriási műveletet. A kereskedők névsora és adóajzstroma, melyet a pénzügyigazgatóság az arányosítás felhívás kapcsán küldött meg a Társulatnak, ugyancsak hibás és korrekturát igénylő volt. Sok kereskedő fordult elő abban a névsorban olyan, kinek már nincs üzlete s viszont sok olyan nem volt benne, kinek már van üzlete. S ettől eltekintve is, a Társulat csakugy találmásra hívott meg egyes kereskedőket s a tárgyalás folyamán vették észre, hogy ez is hiányzik, amaz nincsen itt. A meghívottak közül is sokan elmaradtak a gyűlésekről. Sőt nemcsak egyesek tüntettek távollétükkal, de egész szakosztályok maradtak el.

S most jövünk a legfontosabbhoz. A könyv- és terménykereskedők egyáltalán nem voltak hajlandók belemenni az arányosításba. A könyvkereskedőktől elszedik az üzletet a fővárosi és külföldi vigéczek, őket nem védi semmi, a megrendelések gyűjtéséről szóló törvényt rájuk és érdekükben nem terjesztette ki a kormány.

Még szomorubb a debreczeni terménykereskedők sorsa. Panaszkodtak is eléget az arányosító értekezleten. A budapesti nagyobb terménykereskedő háza (Strasser és König, meg számos más cég) Debreczenben bizományi üzleteket állítanak fel, mely ál-

landó megbízottjuk vezetése alatt a jövedelem javarészt elszedi a debreczeni terménykereskedőktől. Van a pesti czég között olyan, mely 400,000 forint forgalom mellett tizenötezer forint jövedelmet csinál s debreczenben e horribilis nyereségi összeg után krajczárnyi adót sem fizet. Hogyan fogadhatják el tehát a debreczeni kereskedők azt az adótervezetet, melynek az arányosság a jelszava, pedig ezt itt lehetetlen keresztülvinni. Ezeket a bajokat kell és pedig sürgősen segíteni; a pénzügy közeg ne engedje romlásba indulni Debreczen kereskedelmének egyik nagy ágát. Védje meg Debreczent Budapesttel szemben a *vessen adót, nehéz adót a bizományosokra.*

A Kereskedő Társulat különben már elkészült az elvégzett arányosítási munkát kimutatásával s a tegnapi délután tartott választmányi ülésen megbízta a pénzügyigazgatóval való érintkezéssel Zádor Lajos elnököt, ki már folyamatba is tette az ezirányú tárgyalásokat.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután ülést tartott. A legtöbb ügyet békésen intézte el a bizottság, egy tanoncot azonban nagy mérvű iskola mulasztási miatt örökre megfosztotta attól, hogy Debreczenben bármely iparhoz beszerződhessen. A tanoc neve Kovács József és Killer Ede kárpitos, butorgyárosnál volt alkalmazva.

* **Debreczeni iparosok sérelme.** A debreczeni ref. egyház árvagyügyi bizottsága a debreczeni árvagyermek számára készitendő ruhákra Kemény Imre budapesti czéggel kötötte meg a szerződést. Négy száz öltöny ruha szállításáról van szó, a melyet eddig a debreczeni szabók készitettek. Az ipartestület már foglalkozott ezzel a dologgal — és a maga részéről sérelmet lát a dologban. Mindenestre méltányosabb dolog lett volna a szállítást debreczeni munkásokra bízni, a kik első sorban a debreczeni közönség szükségletének kielégítésére vannak utalva. Ha iparosainkat itthon nem támogatják, hol bizottságnak azok maguk számára megélhetést?

* **A Debreczeni Dalegyület** igen látogatottnak ígérkező jünialisát holnap este 19-én tartja meg, válogatott műserral, a Dobos pavillonban. A mint a vezetőségtől tudjuk, egyszer-egyszer alig nyilatkozott oly nagy érdeklődés e régi, nemes dalegyület estélye iránt, mint jelen alkalommal; konstatalható ez különösen az új pártoló tagok belépésének szokatlan élénk száma által. Épen ezért arra kér fel bennünket a vezetőség, hogy a kik netalán tévedésből meghívót nem kaptak volna, azok Govrik Miklós II od titkárnál (Simonffy-utca ujbérház) Sziveskedjenek ezt jelezni, hogy azonnal intézkedhessen.

* **Nem kell adót fizetni.** Örömhír az adótól sanyargatott szegény debreczeni népnek. Nem kell adót fizetni! Amde ez az öröm csak két napra terjed. Az adót csak két napig nem kell fizetni. Huszadikán és 21-én senki ember fiától nem fogadnak el adót a városházán. És tetszik tudni, hogy miért? Megmondja ez a hivatalos értesítés, amelynek közlésére felkérteünk: így szól: A városi adóügyi osztály összes hivatalaiban f. évi június hó 20 és 21. napjaiban a helyi-

ségek takarítása miatt a munka szünetelni fog. Debreczen, 1902. június 17. A városi adóügyi osztály. — Milyen nagyszerű dolog! gondolja magában az adófizető polgár. — Surolnak és nem kell fizetni. Bárcsak 365 napig mindig surolnának.

* **A Petőfi Dalkör jünialisáa.** A „Petőfi Dalkör“ e hó 28-án, szombaton este a nagyerdei vigadóban tartja dal-, zene-, szavalat és tánczozal egybekötött nyári estélyét, a mely a milyen látogatottnak, épen olyan élvezetesnek ígérkezik. — A dalkör vonzó műstrával hat a közönségre, a mely mindenkor szívesen keresi fel a dalkör estélyeit, a hol rendszerint kitünően mulat. A meghívók e hét folyamán szétküldetnek. A ki tévedésből meghívót nem kapna — de arra igényt tart — forduljon Nagy Gábor rendezőbizottsági jegyzőhöz (városház, polgármesteri hivatal.)

* **Az öngyilkos rendőrbiztos.** Fülöp András rendőrbiztos az elmúlt éjszakát és a délelőtti eszméletlen állapotban töltötte. Tegnap délután azonban magához tért és már beszélt környezetével. Állandóan nagy fájdalomról panaszkodott, ennek dacára azonban már fel tudott ülni ágyában. Kezelő orvosai felgyógyulására vonatkozólag véleményét egyáltalában nem tudnak mondani. Az a körülmény, hogy eszméletét visszanyerte, még nem szól a mellett, hogy állapota jobbra fordult. A súlyosabb természetű komplikációk még ezután következnek be. Az egyik golyó minden jel szerint átfurta a tüdő egyik szárnyát, de eltávolításáról ez idő szerint szó sem lehet. Végh Gyula h. főkapitány különben intézkedett, hogy Fülöp András hivatalos irásait, könyveit átvegye. Az átvétel egy kis bajjal jár, mert az iratok rendetlenül vannak iróasztalában szétszórva. Az utolsó napok lázas izgalmaiban már nem törődött a szegény ember egyáltalán hivatalával, így nem tudja azt sem senki, hogy az utolsó héten behajtott kihágási bírságokat hova tette. Helyettesítésére Boczkó Sámuel főkapitány a közeli napokban fog intézkedni.

* **Vizsgálatok az ev. ref. fiú és leányiskolákban.** A depr. ev. ref. egyház fiú- és leányiskoláinak a tanévet berekesztő vizsgái következő helyen és időben fognak megtartatni. *A nagytemplomban:* június 19-én d. e. Eötvös-utcai fiúiskola II. osztály, tanító Dávid Mihály. Június 19-én d. u. Mester-utcai leányiskola IV. osztály, tanító Lada Sándor. Június 20-án d. e. Egyháztéri leányiskola V—VI osztály, tanító Sáfár László. Június 20-án d. u. Egyháztéri leányiskola I—II osztály, tanító Kálmán Lajosné. Június 21-én d. e. Eötvös-utcai fiúiskola I. osztály, tanító Szécsényi István. Június 21-én d. u. Eötvös-utcai leányiskola III. osztály, tanító Kanizsai Endréné. Június 23-án d. e. Eötvös-utcai leányiskola I—II. osztály, tanító Kanizsai Endre. Június 23-án d. u. Mester-utcai leányiskola I. oszt., tanító Szabó Vilma. 24-én d. e. Eötvös-utcai fiúiskola III. osztály, tanító Szabó László. Június 24-én d. u. Csapó-utcai leányiskola I—III osztály, tanító Eöry Mária. Június 25-én d. e. Csapó-utcai leányiskola III. osztály, tanító Tóth Erzsébet. Június 25-én Bethlen-utcai leányisk. I—II o., t. Kiss Julia. *B) A kistemplomban:* június 19-én d. e. Csapó-utcai leányiskola II. osztály. Tanító Nagy Károly. Június 19-én d. u. Egyháztéri

fiúiskola IV. o., tanító Dávid Sándor. Június 20-án d. e. Egyháztéri fiúiskola VI. o., tanító Káposztás Imre. Június 20-án d. u. Csapó-utcai leányiskola III. o., tanító Kiss András. Június 21-én d. e. Jókai-utcai fiúiskola I. o., tanító Szabó Péter. Június 21-én d. u. Egyháztéri fiúiskola IV—V. o., tanító Szemere Lajos. 23-án d. e. Csapó-utcai fiúiskola III—IV. o., tanító Szerényi Kálmár. Június 23-án d. u. Egyháztéri fiúiskola V—VI. osztály, tanító Nagy Imre. Június 24-én d. e. Csapó-utcai leányiskola II. osztály, tanító Tóth Teréz. Június 24-én d. u. Jókai-utcai fiúiskola II. osztály, tanító Szöke János. Június 25-én d. e. Csapó-utcai leányiskola V—VI. osztály, tanító Papp Ignác. Június 25-én d. u. Egyháztéri fiúiskola V. osztály, tanító Komlóssy Imre. Június 26-án d. e. Csapó-utcai leányiskola I. osztály, tanító Zong Julia. *C) A Kossuth-utcai templomban:* június 19-én d. e. Kossuth-utcai leányiskola III. o., tanító Boross Ferencz. Június 19-én d. u. Csonka-utcai fiúiskola I—II. o., tanító Kiss Lajos. Június 20-án d. e. Csonka-utcai leányiskola IV. osztály, tanító Papp Gusztávné. Június 20-án d. u. Csapó-utcai leányiskola I—II—III. osztály, tanító Kálmár Ignác. Június 21-én d. e. Pacsirta-utcai fiúisk. V. o., tanító Tassi Miklós. Június 21-én délután Csonka-utcai leányiskola II. o., tanító Törő Mihályné. Június 23-án délelőtt Csapó-utcai fiúiskola I—II. osztály, tanító Veress Gyula. — Június 23-án d. u. Pacsirta-utcai fiúiskola I. osztály, tanító Szendy Imre. Június 24-én d. e. Pacsirta-utcai fiúiskola III. osztály, tanító Csurka István. Június 24-én d. u. Pacsirta-utcai fiúiskola IV. osztály, tanító Alföldy Béla. Június 25-én d. e. Pacsirta-utcai fiúiskola II. osztály, tanító Nagy Lajos. Június 25-én d. u. Csonka-utcai leányiskola I. oszt., tanító Balogh Ida. Június 26-án d. e. Csonka-utcai fiúiskola II—III. osztály, tanító Szabó Lajos. (Vége köv.)

* **Bosznay István sikere.** Debreczen kiváló festőművészeinek, Bosznay Istvánnak talentumát és művészi képességeit az országos képzőművészeti tanács honorálta a legújabbban igen fényesen. Egy ismeretlen jöttevő adományából alapított 4200 koronás nagy művészi ösztöndíjra a képzőművészeti tanács ugyanis Katona Nándort és Bosznay Istvánt ajánlotta a kultuszminiszternek. Örömmel regisztráljuk a jeles debreczeni művész tehetségének ez újabb, fényes elismerését s büszkének vagyunk arra, hogy ez a kitüntetés debreczeni művészt ért.

* **A Joghallgatók Segítő Egyesülete,** mely a főiskola egyesületi között erkölcsi súlyra nézve első, ma tartja évről évre közgyűlését. — A közgyűlést Fráter Ernő elnök hívta össze. Tárgyai: A tisztviselők jelentése és lemondása, a szünidei fentartó bizottság megválasztása. A gyűlés délután lesz az akadémia egyik termében.

* **Oklevelet a jeles tanoncoknak.** Az iparos tanoncok vizsgálati e hó 20-án kezdődnek. Az ipartestület elhatározta, hogy dícsérő oklevelet fog ez alkalommal adni tíz tanoncoknak, kik az elmúlt iskolai évben jeles eredményt értek el a rajzban. Dóczy Gedeon, az ipari szakiskolák igazgatója tegnap küldötte meg azon tanoncoknak névsorát, kiket a tanári kar a dícsérő oklevél elnyerésére érdemesnek tart. E tanoncok nevét annak idején közölni fogjuk.

* **Elveszett** Egy kakadu bárom napja elveszett. A szives megtaláló illő jutalomban részesül, ha Széchenyi-utca 54. szám alatt lakó tulajdonosához juttatja.

* **Viczinálisok közgyűlése.** A városháza nagytermében tegnapelőtt és tegnap két helyi érdekű vasut részvénytársasága tartotta évi rendes közgyűlését. Hétfőn a Debreczen—hajdu-nánási vasut, tegnap kedden pedig az Érmelléki vasut részvényesei ülészttek a nagyteremben. Mindkét ülés iránt kellő érdeklődést tanúsítottak a részvényesek.

* **Szerencsétlenség az utcán.** Dinnyés Gábor hajdu bősörményi napszámost tegnap a Szent Anna-utca végén egy gyorsan robogó kocsit elütötte. Dinnyés a fején szenvedett könnyebb természetű sérülést. A gondatlan kocsis ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

* **Mi minden van az emberben?** Hogy milyen különös vegyi anyagok vannak az ember testben, igen érdekesen írja le egy párisi vegyész egy orvosi lapban. A leírás szerint egy középtermetű 68 kiló súlyu emberben annyi fehérje van, mint 1200 tojásban s annyi vas, hogy 2 gramm súlyu szöveget lehetne belőle csinálni. A sovány ember zsiradék nem sok, csak hét és fél kilogramm, szén ellenben annyi van benne, hogy kitelne belőle 65 czeruza. — Nagyon sok bennünk a foszfor is. Egy-egy emberben annyi, amennyi 820 000 szál gyufa gyártásához szükséges. Só 20 kávéskanálnyi van bennünk, cukor 59 darab, víz pedig 42 liter, még olyan emberben is, aki sohse iszik vizet.

* **A csirkefogó büne** Községes csirkefogó volt Milek Imre egész életében. E miatt számtalanszor kitiltották és eltilasztották a város területéről. Milek azonban már másnap ismét szivta Debreczen poroslevegőjét. Tegnap újra elfogták Milek Imrét, most azonban nem csavargásért, hanem lopásért. Sesztina Lajos vaskereskedőtől lopott el egy kapát, a mit a kenyérpiacon akart értékesíteni. A rendőr közbelépése akadályozta meg a vásárt s Milek újra hűsöl a rendőrség börtönében.

* **Mit igyunk nyáron?** Ha télen az evés fő, hát nyáron: az ivás. Egy pohár hideg, friss víz nyáron a legegészségesebb ital — persze óvatosan élvezve. A földbirtokosok is sokszor panaszkodnak, hogy mit itassanak az embereikkel. Mert szeszos ital élvezése után már nem végezhetnek a munkások — nehéz munkát. Az alkohol izgat, gyorsítja a szív működését és fejleszti a test melegét. Legalkalmasabb és leginkább ajánlható — az egyszerű sör, továbbá az ecsettel, citrommal kevert víz és egyáltalában az összes limonádék — cukor nélkül. Nagyon üdítő az almabor is. Turisták számára legajánlatosabb hideg tea. Kellemes és hűsítő hatásúak — az összes gyümölcsök. Csiszolt méz — a hideg kakaó. Szeltersvizet összekeverve, főzve, később lehűtve — üdítő és erősítő hatása van. Igen ajánlatos a kakaó ebben a formában elkészítve, úgy a háziasszonyoknak, mint a vendéglősöknek.

* **A hazardjátékosokról** írott cikkünkre vonatkozólag annak a kijelentésére kértük fel, hogy A. Zs. államvasuti hivatalnok nem a kártyán, hanem a kuglin vesztette el pénzét. Jelentést a rendőrségnél egyszer s akkor is csak azért tett, hogy a kuglizásra csábító csalót elfogassa.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: Fekeke Imre ev. ref. 1 napos. Bocskai József ev. ref. 21 hónapos. Zámbo József ev. ref. 9 hónapos. Kaufstein Jakab izraelita 6 hónapos. Kiss Julianna ev. ref. 3 napos. Váji Alojzia ev. ref. 6 éves.

* **A szegényügyi bizottság ülése.** Körner Adolf tanácsnok elnökletével tegnap délután három órakor ülésezett a városi hatóság szegényügyi bizottsága. A rövid ülésnek folyó ügyek töltötték be a tárgysorozatát, melylyel végezve — a bizottság szegényhaza való felvétel iránti kérelmek felett döntött. A bizottsági ülés négy órakor ért véget.

* **Tanuló felvétetik** Donogán és Somossy czégghez.

SZÍNHÁZ.

A Vígyszínház Debreczenben. A Vígyszínház debreczeni szereplésének határidejét július 15., 16. és 17. ikére állapította meg az igazgatóság. Debreczenbe Nagyváradról jön a társulat, a hol szintén három estén keresztül fog vendégszerepelni. Tekintettel arra, hogy a debreczeni publikumnak egyáltalán semminemű nyári szórakozásban nincs része, nagyon kedves és élvezetes három estére van kilátása a színházért amugy is rajongó közönségünknek.

Komjáthy János Debreczenben. A kassai színház igazgatója Komjáthy János nyári szünidejéből egy néhány napot Debreczenben tölt el s ezért ma Debreczenbe érkezik. Helyettes igazgatója Bartha István tegnap szintén Debreczenbe jött s két hétig marad itt. Komjáthy Debreczenből valamelyik erdélyi fürdőbe, Bartha pedig csaldjával M.-Szigetre utazik nyaralni.

Makóék buosuja. A debreczeni színtársulat tegnap bucsuzott el nagy ünneplés és ováció közben Nyiregyházától. Hat hétig tartó szezon után fényes erkölcsi és egy nagy társulatnál számbavehető anyagi eredményt tud felmutatni a debreczeni színtársulat. A közönség teljes meglegedését vívták ki színészeink s a nyiregyházi közönség különben Felhő Rózsit, Hánel Arankát, Pataki Bélát és Sebestyén Gézát tünette ki az elismeréssel.

TÁVIRATOK.

Vizsgálat két kerület ellen.

Budapest, június 17. A csongrádi és tápéi képviselők mandátumát tudvalevőleg a Curia holmi választási visszaélések miatt megsemmisítette. A képviselőház igazgató bizottsága azonban még tovább menve vizsgálatot indított oly irányban, hogy vajjon nem fordult-e elő a kerületekben oly mérvű etetés, itatás és vesztegetés, mely mindkét kerület képviselőküldési jogának felfüggesztését

tenné szükségessé. Képviselői körökben nagy érdeklődéssel néznek a vizsgálat eredménye elé.

A Pavlovics-ügy.

Budapest, június 17. A képviselőház mai viharos ülésén Pavlovics Llyubomir szerb képviselőt Ivánka Oszkár és Olay Lajos ugyancsak erős szóbeli inzultusokban részesítették, azonban általános meglepetésre a dolognak egyelőre nem lett folytatása lovagias afférenben, mert Pavlovics a sértésekre nem reagált. Pavlovics eljárását azzal indokolja, hogy közöttük, nemzetiségi képviselők között olyan megállapodás jött létre, miszerint csak a legsúlyosabb esetben lépnek a lovagias elintézés terére.

Az angol ünnepek.

Windsor, június 17. A kastélyban tegnap este ebéd volt. A király, a hosszú ut daczára, sokkal jobban érezte magát. Hogy megnyitja-e ma az ascoti versenyt, ugyszólván csak az időjárástól függ.

A venezuelai lázadás.

New-York, június 17. Willemstadból jelenti egy távirat, hogy a venezuelai lázadók június 7-én megtámadták La Guayra várost. A kormánycsapatok Marquetia külvárost bombázták. Néhány asszonyt megöltek. A lázadókat, a kiknek száma négyszáz volt, végre visszeverték, de visszavonulásuk közben felgyújtották a Carracasba vivő vasut hidját és elvágták a francia kábel- és táviratokat. Carracas lakosságát nagyon izgatottá teszi az ostromtól való félelem. A venezuelai helyzet e távirat feladásakor válságos volt.

Elítelt pángermán izgató.

Budapest, június 17. Szegedről jelentik, hogy a törvényszék Korn Arthur nagy kikindai német lapszerkesztőt, a hirhedt alldeutsch izgatót hat hónapi államfogházra ítélte. A hallgatóság zajosan megéljenezte a törvényszék ítéletét.

A szász királyról.

Sybillenort, június 17. A szász király állapotáról ma reggel 7 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: A beteg aránylag nyugodtan töltötte az éjszakát és kissé jobb étvágygyal reggelizett. A szív működése tegnap még ismételtén izgatásra szorult. Szívgyöngeségi rohamok nem mutatkoztak. Az érverés száma ingadozó.

Egy ezredes meggyilkolása.

Konstantinápoly, június 16. Izan bég ezredest, a macedón iskola főfelügyelőjét, ma reggel egy albán ember nyílt utcán hat revolverlövéllyel megölte. A gyilkost letartóztatták. Izan bég úgy látszik bosszu áldozata.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folyt.)

Tetszett Lánczy Kálmánnak, hogy az itja úgy tud lelkesülni.

— Brávó! — sugta felé — csak bátor légy!

— Az leszek.

— A vacsora alatt... Jól jegyezd meg.

— Igen, ott fogom megtenni.

— Mikor együtt van mindenki, az egész diszes társaság.

— Akkor, akkor! Ez kitünő lesz.

— Mit érnel vele, ha csak nekik, tisztán a család tagjainak mondanád el? Nem jobb és nagyobb szerű, ha az egész társaság meg fogja hallani?

— Igaz, úgy van.

— Biztosítlak róla, hogy szétrebben a kompánia.

— Igaz, nem is lehet másként.

— Tűzzel beszélj.

— Ugy teszek

— Megfigyeltem jól minden szótmat?

— Meg.

— Nincs szükséged további magyarázatra?

— Nincs.

— Akkor hát Isten veled, én megyek. Az állomás-épülettől jobbra eső harmadik órháznál találkozunk. Ott van a kocsim, ott várni foglak. Hűségesen referálj, jól figyelj meg mindent.

— Csak bizza rám ügyvéd ur.

— Az idő elérkezett.

— Igen. Kilencz óra elmúlt. Azóta már megkezdtek a vacsorát.

— Csak siess hát!

Kezet szorítottak s aztán eltávoztak. Ki jobbra, ki balra. Pali a kastélyhoz tartott, Lánczy pedig csendesesen haladt az órház felé. Mind a ketten örvendeztek.

Folyt. köv.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Udvaromban jóvizű kutat óhajtottam furatni s két kútfuró mester is kísérletezett, de mindegyik eredmény nélkül. Daczára a fenti körülménynek, Guró Lőrincz kútfuró-mester ur elvállalta kutam furását s vállalkozását siker koronázta, kifogástalan vizet talált. Ez indított rá, hogy itt a nagy nyilvánosság előtt mondjam el véleményemet s ajánljam őt a nagy közönség szives pártfogásába.

Debreczen, 1902. június 13.

Rosenfeld Adolf,
bádogos-mester.

Peronospora ellen legjobb a

Kecskeméti por

600 grammos csomag 24 kr.

Gyümölcsfák permetezésére a

gyantalisztes Kecskeméti por

850 grammos csomag 28 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

CIRCUS DIVATOS

VARIETÉ.

35 elsőrangú kül- és belföldi művész és művésznő. Saját zenekar. **Debreczenben, a Széchenyi-u. végén** ma szerdán, június hó 18-an nagy fényes

Előadás

változatos dustartalmu műsorral. Grand Succes! Elsőrangú művésznő! MISS RÓZA elegáns salon athlétanő, kinek szerencséje volt Bukarestben ő felsége a román királynő előtt művészetét nagy tetszéssel bemutatni. Azonfelül mint Ágyukirálynő is fog fellépni. BROTHERS RANDOW kitünő földszinti akrobaták és ugrók.

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté pont 8 órakor.

Kiváló tisztelettel:

WOLLNER A.,
tulajdonos.

WOLLNER FIVEREK,
vezérigazgatók.

Bővebbet a falragaszon!

Kitünő minőségű
fedélcserép
kapható:
Berger Jenő és Horváth János
téglagyárában,
Széchenyi-utca 21. szám.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Lajos
előbb Füvessy Bertalan
érezőntöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját keszitményű kút szivattyuit 2 évi jótállással.

Jó vizű kútak furását helyben és vidéken gyorsan és legutányosabban jótállással eszközöl.

Óriás
Ananás eper, zöld mandula, meg, cseresznye, mindennemű friss gyümölcs napenként friss szedés kapható legolesőbb árban:
Váray József
fűszer- és borkereskedésében, Debreczen, városi újbérház, Piacz- és Simonffy-u. sarok.

Legnagyobb és legolesőbb cipő-áruház Debreczenben.

Női cipők

Férfi cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtnyi bevásárlásnál franco küldök. Bornyubőrből cugos vagy fű és lábbeli . . . 240-260-280.
Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 280-300-350.
keptyűszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430.
Párisi Sevro cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650.
Sevró lakk keptyűszárral cugos v. fűzős . . . 300-350-370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 210.
Bornyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlsbádi tükör bőrből keptyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550.
Sárga Bornyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450.
Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Lőw Zsigmond és Társa

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

Női mosó-ruha szövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört keilmék,
Sima szines angol vásznak,
Cosmanosi szintartó,
Iadisch-foulard Savannah,
Chiné csikos és koczkás vásznak
métere 27 kr. és 32 kr.
Szerb és Csalány-vásznak,
15 krtól 22 krig.
Turista-ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a jelenlegi vizsgák után

kizárólag deákok részére
a Margit fürdő disztermében
táncziskolat nyitok

mindennap d. u. 5-8 óráig.

A beiratkozásokat a mai naptól kezdve elfogadok Iktásomon Arany János-utca 43. sz. alatt, vagy a táncziskola helyiségében. Tandij 8 kor., zenedij nincs.

Egyuttal ven szerencsém az

iparos ifjuság

tudomására hozni, hogy az új tanfolyamra, melyet este 8-10 óráig tartok, a beiratkozásokat már elfogadom a fent említett helyen.

Tanítok mindenféle modell tánczot a mai kornak megfelelően.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok tisztelettel:

SZABÓ MIKLÓS,
táncztanító.

Férfi-ruhákat

legujabb divat szerint jutányos árért elvállalok, úgy sziatén tisztítok férfi- és női ruhákat

HUBAY GYÖRGY,

férfi-szabó és vegyészeti ruhatisztító.
Piacz-utca 38.
(M. kir. posta mellett.)

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg meg van adva.

Apró hirdetésnek előre fizetendő.

Vizsla kitűnő és kanári madarak minden áron eladó Cserépes-u. 12.

Egy nagy bolthelyiség

Csapó-utca 4. sz. a. kiadó. Értekezhetni a TAKARÉK- és HITELENTÉZET vezérigazgatójával.

Tanulót Adler és Mezey porcellán- és üveg-kereskedő cég elfogad.

Szép egészséges krumpi nagyok 2 50 mázsája Egy Ferenczénél sütő, Péterfia 42

Jó karban levő kötőgép azonnal olesón eladó. — Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló rőtös- és rövidáru üzletbe felvétetik. Czim a kiadóban.

Butorozott szoba 1—2 ur részére Arany János utca 20.

Eladó kis ház 475 □ méter telekkel Csók utca 6. Hatvan-utca mellett.

Elvállalok mindentéle kárpitos szak- ba vágó diszítő munká- kat, szalon garnitúrák bevonásait, valamint vjak előállítását is a legújabb divat szerint. Ruganyos és lószőr madracz átdolgozását a legjutányosabb ár mellett. Sternberg Mór kárpitos, Piacz-utca 52.

Eladó 10 hold I. osztályu újföld jó karban levő épületekkel a város- hoz közel. Értekezhetni Zápolya-utca 13.

Egy két szoba és mellékhelyisé- gekből álló nyar- alót keresek július és augusztus hóra bérbe. Czim a kiadóhivatalban.

Divatos szalag-övek 35 krtól kezdve óriási választék himzések- ben szép minták mtrje 8 krtól kezdve. kö- tények, alsószoknyák és blouzek jutányos árban MÁRTON GYULA üzletében Debre- czen, Bika-szálloda mellett.

Katonakeztyűk tisztítását

javítással együtt párját 8 krórt, ginsz-kostyűk tisztítását jutányos árral vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Gyorsan száradó szobapadló-lakkok kaphatók Félégyházi János fűszer- esemege-, bor- ásványviz-kereskedő- sében, Piacz- és Miklós utca sarkán.

Nagyszemű pöszméte befőzni való kapható Benyáts Emil- nél.

Kiadó négy szobás utcai lakás, fürdő- szobával és pinceze helyiséggel a istállóval augusztusra. Csapó-u. 64.

Komlóssy Lajos fűszer- és ese- mege üzletében tanuló felvétetik.

Alkalmazást nyer szerény fizetés- sel irodai munkákban némileg jártas fiatal nő és egy 3—4 közép- osztályt végzett fiatal ember. Írásbeli aján- latok Falk Armin és Társa kefégyárához czimzendők.

Teleki-utca 3. számú ház elő- nyös feltételek mel- lett eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelezet vezérigazgatójával.

Uri lakás

5 szoba, előszoba stb.
gáz- és vízvezetékekkel
azonnal kiadó

Debreczen, Széchenyi-utca 42. sz.

Leszállított szabott árak mellett beszerezhető.

Szintartó Cretton, Batist, és Zephirek, czérna mosó nadrág szö- vetek Creász Fonal és pamutvásznak nagy választékban.

Jánossy József és Társánál
előbb Vágó Andor.

Debreczen, főtér, Nagytózsde mellett.

ÉRTESETÉS.

Közadós Kohn Testvérek cég csődtömegéhez tartozó 16,401 kor. 80 fill. üzleti köve- teléseket folyó hó 18-án szer- dán délután 3 órakor Piacz- utca 44. sz. irodahelyiségem- ben árverés alá bocsátom s a legtöbbet ígérőnek készpénz- fizetés mellett eladom.

Debreczen, 1902 június 17-én.

Dr. Varga Lajos,
ügyvéd,
csődtömeggondnok.

Értesítés.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy az alant felsorolt árukat raktáram túltömötsége miatt a mai naptól

meglepő olcsó áron árusítom,

és pedig: Női ruhaszövetek, zeffirek, kartonok, batistok, vásznak, kanavaszok, női-, férfi- és gyermek fehéreneműek, fiu- és leány- ruhácskák, mindennemű kötények,

blousok és napernyők

feltűnő olcsó áron. Továbbá szőnyegek, ágyterítők, függönyök, paplanok — mivel ezek végkép kihagyatnak minden elfogadható áron.

Ezen nem mindég kínálkozó alkalmat szives figyelmébe ajánlva vagyok kiváló tisztelettel:

KISS LAJOS ALFÖLDI-TAKARÉK- PÉNZTÁR ÉPÜLET.

Szövet maradékok félárban.

Nyári ruhák, batistok,
zefirek, áttört kelmek,
picket mellények
tisztítását

kifogástalanul teljesíti:

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyszertisztító intézete
DEBRECZEN,
Széchenyi-u. 42.